

z oblikami. Za tako bogato in lepo uspelo božičnico gre predvsem zahvala Rdečemu križu iz Fale, Izobraževalnemu in pevskemu društvu iz Pušave ter posameznim nabiralcem, ki so res prinesli nepričakovano veliko in lepih prostovoljnih darov. Zahvala gre tudi še vsem, ki so pomagali pri prireditvi, pred vsem pa seveda darovalcem. V imenu vseh šolarjev se ponovno zahvaljujem vsem prirediteljem in darovalcem in prosim, da se še tudi v bodoče spomnite na našo ubogo deco. — Šolski upravitelj.

Fram. Umrli je dne 20. decembra v Lokmarcah Jožef Hojnik, po domače Korbun. Doživel je 72. leto in bil splošno priljubljen. Naj počiva v miru, potrži družini naše sožalje! Neusmiljeno je lani kosila smrt med otroki in starčki. Na Pohorju je vzela 88letnega Janeza Kmetič, v Varti zidarja Janeza Babiča, v Morju vdovi Nežo Kraut in Jožefo Frankež, nič ni čakala v Rančah na Nežo Marot ali v Ješenci na Marijo Jelšek, v Framu je moral z njo ob trgatvi Franc Kotnik, ni prizanesla najstarejšima naročnikoma našega »Slovenskega gospodarja« Štefanu Lešnik in Blažu Bezjak, v začetku decembra je prišla po Marijo Turner in Marijo Slemenšek, vmes pa je posegla tudi med mlade može, fante in dekleta. Tako pravijo ljudje, da stari mora, mladi pa lahko umrje. Naj jim vsem sveti večna luč!

Spodnja nova vas pri Slov. Bistrici. Za božične praznike je umrla Koropčeva mamica v starosti 66 let. V boleznijo jo je zadela srčna kap. Imela je 9 otrok in sicer 7 fantov in 2 hčerki. Med vojno je moral obleči vojaško suknjo mož in 3 sinovi. Mož in najstarejši sin sta srečno prebila vse vojne nevarnosti, dva sinova pa sta ostala na bojišču. Občo priljubljenost blagopokojne je pokazala obilna udeležba pri pogrebu na božični dan. Blagi mamici, dobri ter skrbni ženi in gospodinjji svetila večna luč, žalujoči Koropčevi hiši, v katero zahaja že tako dolgo »Slovenski gospodar«, naše iskreno sožalje!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Na sedmimi prerano umrle Katike Sodec se je nabralo za afriške misijone 111 Din. Dobrim darovalcem Bog plačaj, rajni pa svetila večna luč!

Sv. Vid nad Valdekom. V četrtek dne 22. decembra je prišel v župnišče Sv. Vid nad Valdekom ob 8. uri zjutraj bledoličen mladnik, srednje postave in v starosti okoli 20 let. Predstavil se je g. župniku, da je hlapec v župnišču Stari trg pri Slovenjgradcu, drugače pa da je doma iz Ljutomera, kar je tudi razodevalo njegovo narečje. Rekel je, »da ga pošilja g. župnik iz Starega trga z naročilom, naj pride g. župnik iz St. Vida še danes k njemu ali vsaj jutri zjutraj, češ, da mu ima nekaj važnega povedati.« G. župnik mu je odgovoril, »da je itak ravno danes namenjen po opravkih v Slovenjgradec in tudi v Stari trg h g. župniku.« Povabil je hlapca na čaj, misleč, za tako dolgo pot že zasluži malo okrepčila. Nato je hlapec odšel. Ko je šentvidski g. župnik opoldne prišel v Stari trg, se je izkajalo, da g. župnik iz Starega trga ni poslal nobenega hlapca v St. Vid in da je oni tič kratkomalo nalogal šentvidskega g. župnika, kar je prav lepo priporočilo ali reklama za brezposelne postopače. Njegova nakana pa se mu ni popolnoma posrečila, ker je g. župnik itak bil namenjen isti dan v Stari trg. Da je g. župnika nalogal, gotovo ni imel dobrega namena.

Šmarje pri Jelšah. Naša obširna župnija šteje precej nad 4000 prebivalcev in je razdeljena na dve občini: Šmarje trg in Šmarje

okolica. Ob novem letu smo napravili bilanco in ugotovili naslednje: krstov je bilo 97, v zakonski jarem jih je stopilo 32 parov, umrlo pa nam jih je 67. Zadnji med umrli in prvi med onimi, ki so se v novem letu podali tje gori na »Piklenčevo njivo« na počitek do sodnjega dne, je Ernst Brinšek iz Bovega. Bil je sin nekdanjega našega v resnici krščanskega nadučitelja in vzornega organista Jožefa Brinšek. Študiral je na mariborski realki, pa je radi bolehnosti tik pred dovršitvijo te šole izstopil ter do svoje smrti bival na svojem očetovskem domu. Z Bogom spravljen je izdihnil na Silvestrov večer ter bil ob lepi udeležbi župljanov prvi torek novega leta pokopan. Naj v miru počiva! — O krščanskem življenju naših faranov priča tudi dejstvo, da jim je bilo v pretečenem letu podeljenih blizu 23.000 sv. obhajil. Silno veliko je k temu razveseljivemu pokretu pripomoglo apostolstvo mož in fantov, ki so svojo prvo mesečno nedeljo obhajali vselej v velikem številu in s vsodbudno pobožnostjo. Bog nam jih ohrani tako dobre in vztrajne tudi v novem letu, pa bomo v tako tesni zvezi z Jezusom veliko lažje prenašali težko krizo sedanjega časa.

Leto 1933 ima samo 10 mesecev — za naročnike romana »Satan in Iškarijot«, ker plačujejo le 10 mesečnih obrokov za 12 knjig. Piši po ponudbo Ciri-
lovi tiskarni v Maribor.

Stopree pri Rogatcu. Staro leto se bliža h koncu. Kakor drugje, smo tudi tukaj proslavili Slomškovo 70letnico smrti, združeno z narodnim praznikom ujedinjenja. V ta namen je bila slovesna sv. maša z zahvalno pesmijo, nakar se je vršila slavnostna akademija naše mladine na šolskem odru pod vodstvom naše neumorne upraviteljice ter vzgojiteljice g. E. K., ki je razložila pomen narodnega praznika proklamacije združene države Jugoslavije, nakar so otroci zapeli himno »Božje pravde«. Nato je prešla gđ. E. K. na proslavo 70letnice smrti Slomškega ter v temeljitih besedah opisala življenje Slomškovo od zibelje, ki mu je tekla na Slomu v našem srezu, od pastirja do škofa, kot prosvetnega in kulturnega delavca, kot narodnega buditelja, pisatelja in pesnika, kot ustanovitelja naše slovenske narodne šole v časih, ko je v uradih in šolah bil slovenski jezik zaničevan in zavržen. Povdarjala je, kako je škof Slomšek že takrat na severni meji škofije postavil mejnike proti bivši nemški Avstriji in tako pomagal graditi temelje naše države Jugoslavije. Po končanem govoru so nastopili šolski otroci na odru in zapeli nekatere Slomškove pesmi. Sledila je igra: Veriga, Neubogljivi, Jeza nad petelinom. Cela proslava je bila prisrčna in podučljiva, v veliko zadovoljstvo občinstva.

Trojane pri Vranskem. Nepričakovano je umrla v bolnišnici v Ljubljani soproga meseca marca m. l. umrlega veleposestnika in trgovca Konjška, gospa Marija Konjšek. Kako je bila rajna priljubljena, je pokazala zadnja pot na pokopališče v St. Gotard. Pokojnica nam ostane v neizbrisnem spominu. N. v m. p.!

Kolovrat. Mater zemljo je za vedno zapustila Marija Raspotnik iz Podlipovice. Bila je najstarejša župljanka župnije Kolovrat. Učakala je častljivo starost 93 let. Naj ji sveti večna luč, preostalim naše iskrene žalostinke!

Medija-Izlake. Božični prazniki so za nami, a letos bolj skromni kot druga leta. Naši nadebudni amučarji z veliko nestrpljivostjo čakajo bele odeje in so njihove dilce že dobro pripravljene. Letos se bo gotovo uresničil že znani pregovor: Zelen Božič, bela Vel. noč, Zelja vseh je, da pride leto 1933 brez spremstva znanke: krize, ker smo je že siti. H koncu želim vsem prijateljem, naročnikom in čitateljem srečno leto 1933!

Pokopališče ladij.

Splošno o pokopališču ladij.

Sable Island, peščen otok, poseda svetovni rekord glede brodolomstva. Statistika tekom 80 let izkazuje 213 brodolomov v bližini imenovanega otoka, ki leži pred južno-vzhodno Kanado.

Sable Island je vrh 300 km dolgega podmornega pogorja, ki se dviga 15 do 20 m nad morskovo površino. Dolg je otok 40, širok le 1½ km. Nikjer ni mogoče prav pristati niti ob najbolj ugodnem vremenu radi silovitega valovanja morja. Gosta megla zavija otok skoro neprestano ter prikriva smrt, ki čaka v zasedi na ladje. Bližina največje proge (linije) za ladje iz celega sveta: Evropa — Njujork: je kriva, da zahteva Sable Island vedno nove žrtve. Kak strah da je otok za mornarje, je razvidn iz dejstva, da je dobil ime »Pokopališče ladij v Atlantskem Oceanu«.

Na otoku raste le dviji grah in puščinska trava. Ako se je brodolomec posrečilo, da so se rešili utopljenja in priplezali na otok, so pomrli od lakote, če jih ni slučajno še pravočasno zapazila mimo vozeča ladja. Ladje se namreč po možnosti ogibljejo otočca vsaj 50 milj na daleč.

Samaritansko delo trgovca.

Zgodovina beleži, kako je bil vržen na Sable Island veletrgovec Tomaž Hancock iz severnoameriškega mesta Boston. Ko je bil rešen po groznih mukah, je odposlal na otok ladjo leta 1756, ki je bila polna: goveje živine, ovce, koz, svinj ter konj. Živali so spustili prosto na otok iz tega namena, da bi imeli brodolomci vsaj za prvo silo dovolj prehrane.

Že leta 1760 so pregledali izpuščene živali. Angleški trijambornik, ki je vozil v Ameriko 1000 vojakov, se je razbil v megli pred otokom. 72 možem se je posrečilo, da so priplavali na celino. Od trgovca zaplojene živali so jih predile tako dolgo, dokler jih ni rešila mimo jadrajoča ladja. Od tega slučaja naprej so se množili slučajji, da so se morali brodolomci preživljati od živalske zaloge, ki se je počasi manjšala. Do danes so se ohranili le še konji, ki se podijo popolnoma podivjani v majhnih čredah po pustinji. Ti konji so prtilikavi, imajo cotasto dlako, dolgo grivo in repi jim segajo do tal.

Po vzgledu bostonskega trgovca so spustili na otok kunce, ki so se skraja zelo naglo množili. Ko so se pa zatekle nekoč iz razvalin razbite ladje na otok podgane, se je zagnal njih nagli razplod uničujoče med zajce. Podganja nadloga je zavzela tak obseg, da je skle nila vlada v Novi Šotlandski, da bo v

Ključ do dobrega zdravja.

Dober apetit se je vedno smatral za ključ do dobrega zdravja. Med tem dandanes vsled

slabe hrane dostikrat pride do motenja prebavnih organov, kar se pokaže najprvo v pomanjkanju apetita, nadalje v glavobolu, pritisku krvi v glavo, kolcanju, napetosti, občutku zoprnosti do jedil, krčih, zato se priporoča redna uporaba močne Švedske tinkture »El-

sa» (Švedske kapljice od lekarnarja Fellerja. 2 steklenici 50 Din, 4 steklenice 92 Din že z zavojem in poštino pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Odobr. od Min. soc. pol. i nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

interesu brodolomcev uničila golazen. Celo ladjo so naložili z mačkami in jih spustili po otoku. Mačke so storile svojo dolžnost. Ko ni bilo nobene podgane več, so postale mačke opasnost. Mačke so iztrebili s pomočjo psov, da bi lažje uspevala reja kuncev. Nad zajce so se spustile kanadske sove, ki niso zapustile otoka, dokler ni bil ubit zadnji — kunček.

Roparji na otoku.

Leta 1774 je pričelo na Sable Islandu tolovajsko življenje. Omenjenega leta se je javilo pri vladi Nove Šotlandske več mož, ki so prosili za dovoljenje, da bi se smeli naseliti na otoku. Vlada je izdala dovoljenje pod pogojem, da izseljenci prisežejo, da bodo priskočili vsakemu brodolomcu na pomoč. Po prisegi je došlo do naselitve.

Leta 1781 je že poročal ugleden časopis »Atlantic Neptune«, da se je ustanovila na strahotnem otoku uprav grozna reševalna služba. Na onih mestih, ki so bila usodepolna za mimo jadraje ladje, so organizirali izseljenci signalne ognje in so vabili na ta način ladje v past ter pogubo. Naplavljeni zaboji in sodi so bili njih plen. Ako je kateremu od nesrečnikov le uspelo, da se je potegnil iz morskih valov na skalovje otoka, so ga tolovaji brez usmiljenja ubili, da je bila zabrisana za zločinom vsaka sled.

Celih 20 let so uganjali roparji na otoku grozodejstva z brodolomci, predno se je odločila vlada, da je odposlala na otok oboroženo ekspedicijo. Omenjeno odposlanstvo je našlo gnezdo — prazno in dognalo, da so bili tolovaji še pravočasno posvarjeni ter so pustili kot dokaz za izvršene zločine prazne zaboje ter okostja ubitih ponesrečenec, ki so se rešili na suho iz 40 razbitih ladij.

Rešilna postaja.

Radi prežalostne izkušnje z roparskimi kolonizatorji je bila leta 1807 ustanovljena na otoku rešilna postaja, ki je predvsem očistila pustinja preostankov razbojništva.

Še le leta 1873 je bil zgrajen na zapadnem delu otoka svetilnik, katerega je valovje izpodjedlo tekom 10 let. Tudi

drugi svetilnik je zapadel isti usodi in so ga morali obnoviti. Še le v najnovejšem času je dobil vzhodni del otoka še en svetilnik. 40 mož broječa posadka oskrbuje med obema svetilnikoma službo za dajanje svarilnih znamenj.

Morski valovi se zaganjajo še danes ob otok s tako srditostjo, da ga skrajšajo vsako leto za 1400 m in bo tekom 100 let popolnoma zginil.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Umrli je v Ljutomeru dne 29. decembra po daljši bolezni v starosti 63 let naš dolgoletni naročnik, dopisnik ter organizator viničarjev Ivan Husjak. O blagopokojnem bomo objavili prihodnjič daljši dopis.

Vremenokazi! Nikar ne pošiljajte znamk na upravo »Slovenskega gospodarja« za vremenokaz, ker ga mi nimamo! V listu je bil naslov itak objavljen!

Fram. Našega cerkvenega ključarja Alojza Vihar je ponovno zadela huda nesreča. Ze dvakrat so mu ponečni tolovaji odnesli več perutnine, v noči po 29. dec. pa so mu 6 tednov brejo svinjo zaklali, ji porezali meso in boljše ude ter izginili z njimi v noč. — Umrli je dne 29. dec. na Rančah naš dobi sosed St. Fregl, po domače Malej. Pokopali so ga v Slivnici na novega leta dan. Naj počiva v miru!

Konjice. Sadjarska in vrtnarska podružnica za srez Konjice bo imela svoj redni občni zbor v Zrečah dne 8. januarja, ob pol 9. uri dopoldne v osnovni šoli. Za tem se vrši istotam tudi občni zbor čebelarke podružnice.

Dramlje. Redni občni zbor tukajšnje podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva se bo vršil v petek dne 6. januarja, ob pol 9. uri dopoldne v društveni dvorani v Dramljah z običajnim dnevnim redom. Zavedni sadjarji, napolnite ta dan dvorano in pokažite, da imate res smisel in veselje do te lepe panoge. Na svidenje! — Odbor.

Dobrna. Dne 24. dec. smo spremili k večnemu počitku nad vse ljubljenega Stefana Božnik, rojenega 14. 12. 1872. Rajni je bil zglednem dobrnskim možem. Bil je po poklicu krojaški mojster in zvest član dobrnskega gasilnega društva nad 30 let. Kako je bil rajni pri-

ljubljen, je pokazal pogrebni sprevod, katerega se je udeležilo ogromno ljudi od blizu in iz sosednjih župnij. Pogreb je vodil domači vlč. g. župnik Franjo Urleb, ki se je s pristranskimi besedami poslovil od rajnega. Naj v miru počiva!

Sv. Miklavž nad Laškim. Na starega leta dan smo pokopali tukaj Jakoba Zavšek, po domače Trbovca na Brodnicih. Rajni je bil do svoje smrti član krajevnega šolskega odbora in cerkvenega konkurenčnega odbora. Bil je tudi od leta 1928 do razrešitve meseca oktobra 1931 odbornik občine Marija Gradec. »Slovenski gospodar« je bil stalen gost njegove hiše. Nikdar se ni sramoval svojega katoliškega prepričanja. Vedno bolj rahlega zdravja je umrl v najlepši moški dobi v starosti 40 let. Zapušča vdovo in četvero malih otrok. Rajnkemu svetila večna luč, sorodnikom iskreno sožalje!

Širite „Sl. Gospodarja“!

SKRIVALNICA.

Kje je tretji drsallec?

Kmečki mla kupim. Naslov v upravi »Slov. gospodarja«. 20

Zobna praksa

dentista Cirila Reich v Ljutomeru

redno ordinira od 8. do 12. ure dopoldne, od 2. do 6. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 8. do 11. ure dopoldne. — Zdravljenje, izdiranje in nameščenje zob brez bolečin. 18

V letu 1933 Vam priporočamo posebno sledeče tvrde:

Jos. Jagodič trgovina z železnino in specerijo Celje, Gl. trg 14, Gubčeva 2	Tiskarna sv. Cirila, Maribor, Koroška c. 5 podružnici: Aleksandrova 6, Valvazorjeva 5		Franjo Vrabl trgovina z železnino Ptuj
H. Egger sedlar, jermenar in torbar Maribor, Gosposka ulica 13,	»Zvonoglas« zvonolivarna Maribor	A. Podliessnig trgovina s papirjem na debelo Maribor	Jošip Pirich tovarna usnja in parna žaga Sv. Lenart v Slov. gor.
Franč Senčar trgovina mešanega blaga Mala Nedelja in Ljutomer	„Zlatorog terpentinovo milo“		Anton Hrastelj trgovec Sv. Lenart v Slov. gor.